

ИЗМЕЂУ СУДБИНЕ И ОБИЧНОГ ЖИВОТА

ПОЗОРИШТЕ
КАО
МЕСТО
СУСРЕТА

46. БОРИНИ
ПОЗОРИШНИ ДАНИ

Град Вршац

Република Србија

BAT

ДУНАВ
ОСИГУРАЊЕ

TUDORS

Japi

UniCredit Bank

VITEZ & KOM

simpo

CONNECT

БИЛТЕН 7

[illegible]

СИНОЋ НА БОРИНИМ ПОЗОРИШНИМ ДАНИМА

У оквиру шесте такмичарске вечери 46. Бориних позоришних дана, врањска публика имала је прилику да погледа представу Моје позориште, ауторски пројекат Бориса Лијешевића у изведби Атељеа 212 из Београда.

ОЦЕНА ПУБЛИКЕ ЗА
ПРЕДСТАВУ
МОЈЕ ПОЗОРИШТЕ

4,51

Разговор о представи *Моје позориште* Да глумац све игра као да игра себе

У разговору након представе *Моје позориште*, у извођењу београдског "Атељеа 212" (текст и режија Борис Лијешевић), која је одиграна четврте такмичарске вечери 46. "Бориних позоришних дана", учествовали су сам редитељ (који је и један од протагониста у комаду), те глумци гостујућег ансамбла Ана Мандић, Бранка Шелић, Војин Ђетковић, Небојша Илић и Бојан Жировић. Разговор је модерирала драматуршкиња Јелена Гавриловић.

Јелена Гавриловић: Добро дошли на шесто фестивалско вече "Бориних позоришних дана" и на разговор о представи "Моје позориште" по тексту и у режији Бориса Лијешевића. Започећак, занима ме, будући да се представа заснива на изразио личном материјалу редитеља, колико је рад на пробама био друтачији од рада на неком унапред написаном драмском тексту и да ли сте имали простора да својим искуством, импровизацијом и предлозима утицате на коначно уобличавање представе?

Бранка Шелић: Када је радио Чекаоницу, ту је Борис имао аутентичне монологе, па смо стварали, а овде је баш имао написан текст, тако да смо ми пошли од тог предлошка.

Бојан Жировић: Али, било је и импровизације.

Ана Мандић: Почели смо од текста, нисмо га се увек нужно држали, али нам је он био као неки оквир преко којег можемо даље да маштамо и стварамо.

Јелена Гавриловић: Борисе, с обзиром на то да сте у једном интервјуу изјавили како сте мајраће да је позориште раније било слободније и храбрије, да ли је ова представа, у којој се враћа себи и сопственим искуствима, на неки начин одговор на нешто што вам је недостајало у савременом театру?

Борис Лијешевић: Хвала вам на питању и позиву на овај фестивал који, осим лепог имена, има и лепу причу, али хвала и на дивној ре-

кцији публике после представе, заиста нам је било веома драго и велика је част играти овде. Што се тиче вашег питања, јесте ово сигурно одговор на оно што ми је недостајало, то је нешто за чиме сам цезнуо доста дуго, да некако успем да нађем једну нит кроз све моје материјале, направим структуру од које ћу кренути, а да то буде из личног искуства. Чини ми се да цео живот идем ка томе, кроз рад на туђим искуствима у представама које сам радио, дошавши до тога да свако сам себи може да буде материјал за рад. Док сликари и писци могу да сликају и пишу о ономе што им је на уму, у сећању, у несвесном, да извлаче ствари из себе, дотле смо ми у позоришту веома често окренути туђим текстовима, другим текстовима. Е, сад, моја је жеља увек била да човек на сцени игра себе.

Јелена Гавриловић: А, шта је по вашем мишљењу потребно да се догоди са интимним искуством да би оно прешло да буде аутора исповести и постало позориште које се пише и друтих људи?

Борис Лијешевић: Волео бих да знам одговор на то питање... Али, могао бих да кажем само да смо се, када је почела да се игра представа у "Атељеу 212", и када је почела да долази позоришна публика коју то интересује, питали да ли ће ова представа бити занимљива и публици која није позоришна. Која не разуме причу о

стереотипима, компромисима, “узмеш један текст па завршиш са неким другим” итд. Али, ево, свака изведба наилази на диван одјек и драго нам је кад препознамо да публика разуме, кад у њој налазимо свог саговорника и кад се људи препознају у томе.

Јелена Гавриловић: *Небојша, ви истраје Бориса Лијешевића, како је изгледала изградња њога лика?*

Војин Ђетковић: Још увек га гради... (смех у публици)

Јелена Гавриловић: *Да годам Небојша, да ли сте радили на Борисовој личности или сте покушали да створите драмски лик који може да постоји одвојено од Бориса?*

Небојша Илић: Па, баш на ту тему на овим округлим столовима, и Војин је то супер рекао, смо сви приметили то како се то Моје позориште не односи само на позориште Бориса Лијешевића, него, ако бог да, и на наше позориште и животно искуство које гледамо да уткамо у ову нашу представу. И овде има, ако смем тако да кажем, један део ауторства који преузимају глумци, начином на који учествују у овој представи. А, онда, као нпр. вечерас када постоји одјек у публици, то постаје “наше позориште”. И онда мислимо да, без обзира на то да ли се неко бави позориштем, може да учествује у том нашем позоришту. Ово је мени можда и нешто најдраже што сам у животу радио, то волим да нагласим, иако сам у театру више од тридесет година. Јер, на неки начин, ова врста рада и ова врста представе највише личи на оно како ја замишљам позориште. Личи на неку врсту “заједничарења”, дељења “једни са другима”, да нисмо ми на сцени паметнији од људи у сали па треба да им отварамо очи, него да сви делимо једни с другима и да смо ту једни за друге. И, да је та привилегија да можемо да се “огрејемо” сви заједно о неку причу или о неку тему, нешто што највише мислим да смо овом представом погодили.

Јелена Гавриловић: *А, мислите ли да њога нема довољно у нашем позоришту?*

Небојша Илић: Мислим да је наше позориште доста окренуто томе да нешто критикује, показује да је паметније од ових у сали, да је претенциозно, концентришемо се на нека нова читања, па су ту неке разне позоришне моде. То иде уз позориште, оно стално тражи неку кулентну “робу”, шта је тренутно на цени, на шта се угледамо у неком временском оквиру... Тако да је ово настало из дубоке Борисове потребе да проговори, да направи представу која ће личити на нега. И само његово учествовање у представи и огроман ризик, жртва и улог, то је стварно нека врста малог празника за нас, јер не памтим када сам у скоријој прошлости гледао овакву представу.

Јелена Гавриловић: *Војине, ваш лик припада стварној биографији аутора, али на сцени њога је драмски лик. Како сте прикључили тражењу његовој унутрашњој свести, посебно имајући у виду да о њему највећим делом сазнајемо кроз сећања... Колико вам је било важно да отац у представи добије неку своју истину, која можда није истина као синовљева.*

Војин Ђетковић: У овој улози има разних елемената разних очева. Пошли смо од тога какав је Борисов отац и онога што је он о њему написао у тексту. Међутим, ту су и искуства мог оца, моја лична искуства као оца, тако да сам то схватио поприлично лично. За разлику од Борисове намере да глумац игра самог себе, ја не волим ту врсту позоришта, тј. не да не волим, него сам више склон овом другом, мало повишенијем позоришном изразу, тако да мислим да смо се добро снашли. Та његова документарна глума и ова моја, мало “повишена”, изродила је добру меру. Избегавао сам да имитирам његовог оца, али и свог оца, па и себе, него је просто изграђен лик човека који има проблеме које има. Оно што је јако битно, то су колеге са којима делим сцену, не само сцену него и дилеме. И обично, како Небојша крене то се даље развија, он нас води кроз представу, али се јако добро слушамо и другачије је и увек инспиративно да су то увек неки други токови, нека друга искуства

БИЛТЕН 7

и моменти који су истинити. Често ме нека реченица или гест прободе кроз грудни кош. И увек је некако било истинито и болно.

Јелена Гавриловић: *Осећа се што у представи... Колико је Борисе за вас било значајно да, кроз тај однос оца и сина, истражише не само социјално одрастање него и начин на који одрастања наслеђујемо неке обрасце и нашоња?*

Борис Лијешевић: Враћам се на оно што сам рекао да желим да глумац "игра себе у представи", заправо бих да будем прецизнији, хтео сам да кажем да глумац "све игра као да игра себе". То је нека важна разлика. А, што се тиче овога, ми који смо рођени седамдесетих и осамдесетих година припадамо генерацији чији су очеви градили ову земљу, веровали у једну идеју и често је у мојој генерацији да тај начин живота није остављао много простора за провођење времена са децом и породицом. У овом времену се пропагира да очеви проводе више времена са својима. Приметио сам да многи људи у нашим генерацијама препознају тај мањак времена проведен са оцем и, ево, и ова представа је доказ томе и том времену, тим односима, неизговореним реченицама. Гледајући представу, увек изнова пролазим кроз то.

Јелена Гавриловић: *Ана, како сте ви разумели функцију свој лика и његов однос у Борисовом суочавању са собом?*

Ана Мандић: Ако мислите конкретно на "Дар", а не на "Малог Бориса", сви га имамо, ту је, некад смо у добрим односима с њим, некад нисмо. Дивно је што Борис то уопште то приспитује и што га је увео као неки одвојени однос где он има неку борбу и преписпитување себе и свог дара, и његове функције у свом животу.

Јелена Гавриловић: *Пишање за Бранку - њихови односи у представи нису представљени само кроз болне догађаје, већ и кроз хумор, па*

како сте ви проналазили меру између комичног и емоционалног у тражењу лика мајке, а да ниједна од тих димензија не појисне једна другу?

Бранка Шелић: Држала сам се тога да је најважније да одиграм Борисов доживљај тих драстичних сцена у којима се појављује мајка. Морала сам да негде у себи пронађем стуб разумевања, али је то највише дошло кроз ту неку заједничку игру. Мој лик има само "флешеве" и упориште сам налазила у пар сцена где нисам имала текста. Ту сам негде пронашла мајку каква она јеста, а ово остало су само доживљаји.

Јелена Гавриловић: *Бојане, када истраје личност из нечије стварној живој, колико вам чињеница да су ти догађаји заиста преживљени утиче на наглумачку слободу - да ли осећаје већу одговорност према аутистичности или вам та позоришна фикција омогућава да се од њих удаљите?*

Бојан Жировић: Више смо се ослањали на позоришну фикцију, Борис је ту усмеравао кроз текст који је донео. Стицајем околности познајем његовог брата, али није ми то био неки терет, већ смо правили ту неку фикцију у том неком нашем међусобном односу.

Јелена Гавриловић: *На крају, може ли Борисе уметник да буде усмиштан, а да истовремено осећа да још увек није направио оно што је заиста желео?*

Борис Лијешевић: Мислим да је то о чему причате неки мотор, односно неки мотиватор да се иде даље, да се стално тражи више. И често у том смислу замишљам Новака Ђоковића којима двадесет четири грена-слем титуле и јури двадесет пету, а осећа да ако је не освоји, као да ништа у животу није урадио.

Јелена Гавриловић: *Хвала вам на разговору.*

Осврт на представу *Моје позоришће*, Ко сам ја?

У оквиру 46. Бориних позоришних дана, 26. октобра, на сцени Позоришта „Бора Станковић“ у Врању изведена је представа *Моје позоришће*, ауторски пројекат Бориса Лијешевића у продукцији београдског Атељеа 212. У питању је аутобиографска представа којој се аутор, полазећи од сопствених сећања, породичних односа и професионалних искустава, бави питањима идентитета, одрастања, уметничке аутентичности и односа између живота и позоришта. Лијешевић гради фрагментарну структуру у којој се различити периоди његовог живота преплићу са размишљањима о позоришту као простору личног изражавања. Представа почиње наизглед једноставним питањем: „Ко сам ја?“, из којег се постепено развијају две међусобно повезане приче. Прва прати Лијешевићев живот, од младости и одрастања у Будви до сложених односа са родитељима, братом и пријатељима, док се друга односи на његов професионални пут, уметничке амбиције и компромисе које је током каријере праврио. Ове две равни нису строго раздвојене, већ се непрестано допуњују, показујући колико су лична искуства важна за формирање уметничког идентитета. Карактеристика представе јесте и начин на који је Лијешевић у њој одлучио да представи самог себе. Небојша Илић тумачи одраслог Бориса, истовремено преузимајући улогу приповедача који повезује различите епизоде из живота, док Ана Модић представља његову млађу верзију, али и његов уметнички дар, са којим главни јунак води својеврсни унутрашњи дијалог. Сам Лијешевић такође је присутан на сцени, посматра извођење, повремено интервенише и учествује у реконструкцији сопствених сећања, чиме позориште постаје место сусрета човека са претходним верзијама себе, као и простор у којем се преиспитује могућност да се лична прошлост уопште верно представи. Драматургија представе, коју је уз аутора обликовао Димитрије Коканов, заснива се на

низу епизода, међу којима су одлазак шеснаестогодишњег Бориса на концерт групе U2 у Будимпешти 1993. године, испраћај брата у војску, породичне свађе, развод родитеља и смрт оца. Ови догађаји су представљени као искуства чије значење постаје јасније тек са временске дистанце, а посебно је занимљиво што Лијешевић не инсистира на очекиваним емоционалним реакцијама. Тренуци од којих би се очекивала велика радост понекад доносе разочарање, док се у искуствима губитка отварају неочекивана сазнања. Важан део у породичној причи заузима Борисов однос са оцем, којег тумачи Војин Ђетковић. Њихов однос обележавају неразумеваше, емотивна уздржаност и потреба за блискошћу која често остаје неизговорена. Након очеве смрти, проналазак његовог дневника открива сину део очевог живота који му је до тада био непознат, укључујући и љубавну везу започету након развода. Тиме се поставља питање колико заиста познајемо своје родитеље и у којој мери их посматрамо искључиво кроз њихов однос према нама. Очева личност престаје да буде само фигура родитељског ауторитета и постаје

БИЛТЕН 7

сложен, самосталан човек, са сопственим жељама, промашајима и неоствареним могућностима. Породичне односе додатно обликују ликови мајке и брата, које тумаче Бранка Шелић и Бојан Жировић. Њихове сцене доносе другачији ритам и хумор, који често произлази из свакодневних породичних ситуација, неспоразума и противречности које карактеришу међуљудске односе.

Други тематски ток односи се на Лијешевићев положај уметника. Кроз разговоре са сопственим даром, отварају се питања стваралачке одговорности, професионалних компромиса и односа између уметничког успеха и личног задовољства. Упркос признањима и оствареној каријери, Борис преиспитује колико је пута одустајао од сопствених идеја и колико је у свом раду заиста успевао да буде аутентичан. Овај сукоб представља својеврсну паралелу његовом односу са оцем: као што у приватном животу покушава да разуме и прихвати прошлост, тако у уметничком настоји да препозна сопствене страхове и ограничења.

Занимљив је и однос између стварности и фикције. Иако представа полази од аутобиографског материјала, она није нужно документарна реконструкција ауторовог живота. Поједине сцене представљају оно што се заиста догодило, док друге отварају могућност замишљених сусрета и разговора који никада

нису остварени. Управо у тој разлици између сећања, стварног догађаја и његове сценске реконструкције, схватамо да је овде позориште искоришћено и као простор за испитивање свега онога што је аутор у тој прошлости могао да уради другачије. Сценски простор, који је обликовао Саша Ивановић, прати овакву драматуршку концепцију. На сцени су присутне фотографије из ауторовог приватног живота, које успостављају везу између стварних људи и њихових позоришних интерпретација. Костимографија Марине Сремац и музика ЛП Дуа доприносе атмосфери представе, док сведеност сценских средстава омогућава да глумачки односи и изговорени текст остану у првом плану.

Моје позориште истовремено је породична прича, аутобиографска исповест и представа о самом позоришту. Она не полази само од живота једног редитеља, већ и од начина на који човек разуме себе кроз односе са другима, кроз успомене и кроз одлуке које је доносио. Лијешевићев ауторски поступак показује како свакодневни, наизглед мали догађаји могу постати драмски материјал, а лично искуство полазиште за шири питања о идентитету, пролазности и стваралаштву.

Јелена Гавриловић,
драматуршкиња

Радионица и трибина на Бориним позоришним данима Шта ће свет рећи?

Кривица, чежња и пошиснутих тласови Бориних јунакиња

У разговору на трибини учествовале су др Ирена Ђорђевић, психијатрица и психотерапеуткиња, Вања Стојковић, визуелна уметница и Бојан Тасић, драматург.

На питања о страху од отуђења, одбацивања и са друге стране потребе за прихватањем прво је одговарала др Ирена Ђорђевић скренувши пажњу да су нам фамозни други увек потребни као врста рефлектора. Верује да иза страха од осуде наилази мешавина више фактора од којих опет зависи да ли ћемо (како ћемо) прихватити себе.

Разговор је потом из обрасца савремених страхова пребачен на терен књижевних јунакиња у делима Боре Станковића при чему је драматург Бојан Тасић у неколико примера који комбинују судбине и питања Софке, Ташане и Коштане показао како су проблеми самоспознаје и односа према друштвеним очекивањима још увек јако присутни.

Са друге стране др Ђорђевић је направила повезницу између књижевности и психологије, те је установљено да се Бора Станковић вероватно више интуитивно ослонио на Фројдову психоанализу и унутрашње светове својих јунакиња обојио најшаренијим колоритом. Даље је свако од саговорника дао своје примере по питању на који начин се треба односити према деци и колико је утицај патријархата још увек присутан. Овом разговору прикључили су се

гости, те се дошло до закључка да је патријархат у свом лошем облику још увек присутан у нашем друштву, а да се свака јединка не треба обазирати на питања шта ће рећи чаршија него да размишљају о својим осећањима према свету и другима, како би са мирном савешћу могли градити однос према другима.

Након одржане трибине, уследила је радионица неурографског цртања на којој је Вање Стојковић позвала гошће да јој се придруже у креирању својих неурографских цртежа, па су вече завршили у лаганом разговору и цртању. Дијалекат је нераздвојив од његовог дела, али и генерално, дијалекат мора бити признат као поетски израз, а не како су на жалост људи навикли да га посматрају као извор нискомиметског хумора.

Из Збирке (вероватно) нејроцишаних драма

Скенирајте код како би читали савремене домаће драмске текстове

Скенирајте код како би читали савремене домаће драмске текстове

БИЛТЕН 7

Вечерас на репертоару

Дејан Дуковски

ЦРНО ЗЛАТО

Режија и адаптација: Оливер Фрљић
Београдско драмско позориште
Србија

Уторак, 27. октобар у 20 часова

**BEOGRADSKO
DRAMSKO
POZORIŠTE**

Превод: Соња Должан
Драматург: Маја Тодоровић
Сценограф: Игор Паушка
Костимограф: Татјана Радишић
Сценски покрет: Милица Церовић
Сценски говор: Радован Кнежевић

Играју:
Димитрије: Милутин Милошевић
Мара: Наташа Марковић
Ангела: Ања Ђурчић
Ката: Јана Милосављевић
Киро: Милан Зарић
Семир: Амар Ђоровић
Извршитељка: Бојана Стојковић
Бараба: Љубомир Булајић
Бели миш: Ана Јанковић

Инспицијент: Анастасија Пантић
Суфлер: Зорица Попов
Организатор: Драгана Драгићевић

Представа траје 1 сат и 40 минута

БИЛТЕН 7

Сутра на репертоару

У част награђених

Балет инспирисан романом
Боре Станковића

НЕЧИСТА КРВ

Кореографија: Милош Исаиловић
Ободско слово, Подгорица
Битеф театар, Београд

Среда, 28. октобар у 20 часова

Кореограф: Милош Исаиловић
Композиторка: Ана Крстајић
Сценографкиња: Андреја Рондовић
Костимографкиња: Вера Дамјановић
Драматург: Игор Коруга
Дизајнер светла: Драган Ђурковић

Играчи:

Тамара Пјевић
Ивана Савић-Јаћић
Милица Јевић Дрндаревић
Јована Грујић
Сања Нинковић
Маша Јањушевић
Лара Илиев

Фотографикиња: Ната Кореновскаиа
Организаторка: Ленка Милорадовић

БИЛТЕН 7

ПОЗОРИШНИ ФЕСТИВАЛ БОРИНИ ПОЗОРИШНИ ДАНИ
СМЕХ, ТИШИНА, ИСТИНА И ЈОШ ПОНЕШТО, Врање, 21 - 28. октобар 2026.

Оснивач - Град Врање

Организатор - ЈУ Позориште „Бора Станковић“ Врање

Директор фестивала - Кристина Јањић Стојановић

Селектор - Спасоје Ж. Миловановић

Уметнички директор - Бојан Јовановић

Технички директор - Горан Стојковић

Визуелни идентитет - ГДС ГРИФОН Врање

Односи с медијима - Јасмина Јанковић

Маркетинг - Миланка Стојковић

Финансије и рачуноводство - Марија Ристић Златановић

Организациони одбор:

Председник - др Слободан Миленковић, градоначелник

Заменик председника - Милан Илић, заменик градоначелника

Чланови:

Зорица Јовић, председница Скупштине града

Данијела Милосављевић, члан Градског већа за ресор – социјална питања, локална самоуправа и информисање

Бојан Костић, члан Градског већа за ресор - буџет и финансије

Кристина Јањић Стојановић, директор ЈУ Позориште „Бора Станковић“

Бојан Јовановић, уметнички директор ЈУ Позориште „Бора Станковић“

Горан Стојковић, технички руководиоца ЈУ Позориште „Бора Станковић“

Јасмина Јанковић, руководиоца маркетинга и самостални организатор ЈУ Позориште „Бора Станковић“

Вида Стојановић, самостални саветник у Одсеку за образовање, културу, спорт и омладину

Јелена Пејковић, секретар Градског већа

Уредништво билтена:

Бојан Јовановић - глумац и уметнички директор позоришта

Бојан Тасић - драматург

Јелена Гавриловић - драматуршкиња

Дејан Димић - новинар

Богдан Јанковић - редитељ

[illegible]

Покровитељи фестивала:

ВРАЊЕ

Република Србија
Министарство културе и информисања

ДУНАВ
ОСИГУРАЊЕ

VITEZ & KOM

CONNECT
FREIGHT

Пријатељи фестивала

Prenočište
SoLe

ALEKSIĆ

ЗЛАТНА
ЛУЉА

KAVIM
Jedinstvo
VRANJE

Bivoda

ГРАДСКА
МЕЈАНА

Медијска подршка

ВРАЊСКА

ПОЛИТИКА

вечерње
НОВОСТИ

VRANJE NEWS

